

obecní zpravodaj

čistá u litomyšle

2024

ročník 17.

číslo 2.

Vybíráme z obsahu:

Hasičské hřiště na dohled
Změny v územním plánu obce
Klimatická houpačka, uhlík a naše lesy

Pokračujeme v budování domovních čistíren odpadních vod
Krátké zprávy ze školy i školky
Přerostli jsme tisícovku - vím, jak to bylo dříve?

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Voda je vzácná

Většina z nás zřejmě tuší, že název naší obce pochází z původního Lauterbach, počeštěně Litrbachy. Volně se dá přeložit jako čistá/čirá voda nebo proud. Právě díky překladu vznikl v roce 1947 také současný název Čistá.

Původní pojmenování obce (prakticky od 13. století) samozřejmě velmi úzce souvisí s vodou, která se v těchto místech vždy nacházela a naši předkové si byli její důležitosti a kvality dobře vědomi. Mj. o tom svědčí velké množství studní, které můžeme dodnes v obci potkat.

Významným okamžikem se stal rok 1979, kdy došlo k realizaci dvou hloubkových vrtů. V rámci hydrogeologického mapování bylo průzkumných vrtů realizováno v okolí daleko víc. Naše obec se nachází v lokalitě Vysokomyštské synklinály, která je významnou zásobárnou podzemních vod. Pokud byste se setkali s tvrzením, že Čistá leží v oblasti CHOPAV, je to pravda. Zkratka totiž znamená Chráněná oblast přirozené akumulace vod.

Zpět k oběma vrtům. Jeden z nich nese označení CL-1 a druhý LO-14/1. První se nachází v údolí Jalového potoka v místech, kterému se všeobecně říká vodárna. Vlastníkem je společnost VHOS a.s., Moravská Třebová. Čerpaná voda je dodávána do skupinového vodovodu Poličko, který zásobuje téměř dvacet tisíc obyvatel. Díky ochraně tohoto významného zdroje vody bylo v minulosti stanoveno rozsáhlé pásmo hydrologické ochrany I. stupně. To bylo opakovaně revidováno až do dnešní podoby, kdy rozsah je cca 40 x 60 m a vymezuje jej oplocení kolem vodárenského zařízení. Rozsáhlejší je ochranné pásmo II. stupně, které zasahuje od hranice s Benátkami až přibližně po mateřskou školu. Hranici označují modré značky podél silnice.

Zmírně se ale podrobněji o vrtu LO-14/1. Ten je náš a slouží jako jímací zdroj pitné vody pro celou obec a pro sousední Benátky. Vznikl ve zmíněném roce 1979 a vývrt měla od tehdejšího zadavatele (VaK Hradec Králové) na starost organizace Vodní zdroje Praha. Hlavním řešitelem byl stanoven Ing. Žižka, legenda mezi hydrogeology. Vrtáno bylo zprvu soupravou v šíři 72 cm do 30 m hloubky, poté v šíři 32,4 cm do 100 m hloubky, dalších 80 m byla šířka vývrtu 17,5 cm a posledních 20 m, tedy do celkové hloubky 200 m měl vývrt 11,2 cm. Geologický profil podloží je poměrně pestrý. Od svrchního hlinitokamenitého sedimentu přes prachovce, slínovce, jílovce, pískovce až po navětralou rulu.

Foto z údolí Jalového potoka

Jedná se artézský vrt, tedy tlakový. Voda z vrtu samovolně vytéká zhruba z hloubky 180 m, kde je tzv. napjatá zvrstva, a tudíž se tlačí ven. Při čerpací zkoušce, která probíhala na konci října 1979, byl naměřen tlak vytékající vody 1,61 atm s vydatností 17,2 l/s.

A jak je to v současnosti? Vlastně stejně. A stejně to je po celou dobu existence vrtu. Při výměně čerpadla a demontáži zhlaví v roce 2022 byly tlak i vydatnost vytékající vody prakticky identické s údaji starými přes 40 let!

Co se týká kvality vody, máme být právem na co hrdí. Voda je pravidelně (každý měsíc) kontrolována. Vzorky zpracovává odborná laboratoř a protokoly se zjištěnými hodnotami dostáváme k dispozici. Voda se odebírá jednak přímo z vodojemu, ale také na rozvodné síti (např. z kohoutku v MŠ apod.). Pro ilustraci dále uvádíme několik vybraných hodnot s porovnáním v čase. Sledovaných faktorů je celkově dvacet až třicet.

parametr	srpen 2023 vodojem	červen 2020 vrt	říjen 2015 sít	březen 2013 vodojem	limit
teplota vody (°C)	12,1	12,6	13,3	10,1	8 - 12
chloridy (mg/l)	8,7	8,2	7,6	7,7	100
dusičnany (mg/l)	16,7	13,2	15,7	18,5	50
pH	7,65	7,96	7,80	7,48	6,5 - 9,5
vápník (mg/l)	70,6	53,8	67,5	67,8	40 - 80
železo (mg/l)	pod 0,02	0,04	pod 0,02	0,09	0,20

Kvalita pitné vody je dlouhodobě velice stabilní a vysoká. Bezesporu lze pokládat naše podzemní bohatství za výjimečnou přednost. Vody si važme a chraňme ji.

Prostor pro hasičské tréninky aneb Hasičské hřiště na dohled

Louka za bývalým krávinem se konečně začíná proměňovat do požadované podoby.

Ze strany obce si uvědomujeme, že malí hasiči a hasičky nemají dostatečně uspokojivé zázemí pro své aktivity. Také proto se delší dobu snažíme provést nezbytné terénní úpravy v prostoru mezi bývalým krávinem K3 a svahelem údolí.

Na velmi nerovný terén byla navezena zemina, která byla zčásti nahruho, zčásti již téměř finálně porovnána do příslušné nivelity a spádů. Část svahu bylo nutné odtěžit, aby celý prostor vytvořil požadovaný geometričtější tvar. Mezi řešenou loukou a navazující travnatou plochou (blíže k Litomyšli) došlo k vymodelování zemního valu. Ten oba prostory nejenom opticky odděluje, ale zároveň bude sloužit jako zábrana při trénování hasičských útoků.

Zbývá dokončit finální terény ornici a zasít travu, aby mohli sportovní hasiči začít hřiště využívat.

Dětská hřiště v obci

Zkusíte si tipnout, kolik hřišť či herních prvků v obci máme?

Pokud to vezmeme po proudu řeky od Trstěnice, tak nejdříve narazíte na sestavu herních prvků u horního obchodu COOP. Následně potkáte netradiční prolézačku „kopačák“ u fotbalového hřiště. Ve sportovním areálu vedle tzv. umělky se nachází také workoutové hřiště a venkovní stůl na stolní tenis. Dalším prostorem pro dětské dovádění je zahrada mateřské školy s přílehlým kurtem, které slouží primárně pro potřeby školky. Podobně je tomu v okolí základní školy, kde se nachází herní prvky ve školní zahradě a hřištětko s umělým povrchem a zabudovanou trampolínou. Drobnou lanovou přelézačku potkáte u řeky poblíž lokality „Za vodou“. No a na spodním konci, ve stínu košaté lípy, můžete narazit na hřiště z přírodních materiálů „Čistecský had“. To vše doplňuje fit stezka se čtyřmi zastaveními a pěti cvičebními prvky. Začíná na Vošticí, pokračuje nad kostelem a končí poblíž studánky pod Novou Vsí. Tak co, kolik jste napočítali?

V této souvislosti připojujeme žádost směřující k paničkám a páníčkům čtyřnohých kamarádů. Nenechte své pejsky vykonávat potřebu v prostorách hřišť a herních prvků. Případně jimi vytvořenou nadílku uklid'te. Jistě si nikdo z nás nepřeje, aby děti musely kličkovat mezi nečekanými překvapeními. Předem díky.

Změna územního plánu obce

Změna č. 1 uzavřena, zahajujeme změnu č. 2.

Od podzimu roku 2021 probíhala změna územního plánu naší obce. Za těch pár let platnosti nového územního plánu se sešlo větší množství žádostí na úpravu. Podněty přišly od soukromých vlastníků i ze strany obce. Některé z nich se týkaly rozšíření zastavitelného území, jiné požadavky směřovaly ke změně využití některých druhů ploch. Jeho platnost nabyla právní moci v lednu letošního roku. Kompletní znění ÚP po realizovaných změnách je možné nalézt na webových stránkách obce na www.cista.info/uzemni-plan-obce, případně v kanceláři obecního úřadu.

Po delší diskuzi schválili zastupitelé obce zahájení změny č. 2. Opět na základě požadavků fyzických i právnických osob, obec nevymáhá. Rozsah pořizované změny, který vždy podléhá rozhodnutí zastupitelstva na základě stanoviska odboru územního plánování při MÚ Litomyšl, má obdobné kontury jako změna předchozí. Znovu se bude jednat o úpravu hranice zastavitelného území, jakož i možné změny ve využití ploch v intravilánu obce.

Jak taková změna územního plánu vlastně funguje? Je to poměrně komplikovaná, časově náročná a nikoli levná záležitost. Obec (zastupitelstvo) se může prakticky kdykoliv rozhodnout, že chce změnu pořídit. Takzvaným pořizovatelem je ovšem výše zmíněný odbor územního plánování MÚ Litomyšl, který veškeré činnosti koordinuje. Rozsah, tj. co všechno se má měnit, definuje obec. A to na základě požadavků, které v průběhu času shromažďuje a eviduje. Souhrn shromážděných požadavků poté odbor územního plánování zpracuje do podoby, která se nazývá „Návrh změny ÚP“ obce Čistá, který nechá zprvu posoudit odboru životního prostředí Pardubického kraje. Pokud je stanovisko kladné, putuje připravený „Návrh změny ÚP“ k opětovnému finálnímu schválení na místní úrovni. Následně obec vybere projekční kancelář, aby „Návrh změny ÚP“ zpracovala do výkresové a textové podoby. Součástí projekčních prací je pečlivé zdůvodnění všech změn a zejména získání souhlasných stanovisek všech dotčených orgánů.

S realizací nám pomohl Pardubický kraj, který přispěl částkou 70 tis. Kč z dotačního programu Podpora výstavby, rekonstrukcí a oprav sportovních zařízení... Tímto velmi děkujeme.

Pardubický kraj

Posilovna v kulturním domě

V předchozím čísle zpravodaje byl zveřejněn článek, ve kterém jsme si postěžovali na opakovaný nepořádek v prostorách posilovny a přílehlého WC. Návštěvníci informaci zodpovědně přijali a jak se říká, „zvedli hozenou rukavici“. Jinými slovy se situace výrazně zlepšila, za což děkujeme! Věříme, že to vydrží napořád.

Při té příležitosti upozorňujeme, že rada obce schválila úpravu vstupného do posilovny. Od 1. dubna 2024 se za vstup platí 50 Kč. Pozn.: Bez ohledu na to, o jak dlouhou návštěvu v posilovně se jedná.

Těch je několik desítek. Od správců všech sítí a veškeré infrastruktury přes orgány ochrany životního prostředí až např. po Báňský úřad. Všechna vyjádření musí být kladná, případně musí být zapracovány připomínky, pokud se objeví. A že se jich objevuje mnoho.

Jakmile je vše zpracováno, probíhá tzv. veřejné projednání. Veřejné proto, že se mohou dostavit všichni občané dané obce, jakož i všechny dotčené instituce o kterých jsme se zmiňovali v předchozím odstavci. Pokud na veřejném projednání zazní nějaké připomínky, musí být posouzeny a případně zapracovány také. Prakticky to znamená, že zastupitelé si sice mohou vymyslet prakticky cokoli, nicméně se nic z toho nemusí realizovat. Opravdu záleží na tom, co se sejde v dílčích stanoviscích obleslaných institucí.

Výsledkem celého procesu je kompletní územní plán, který se zveřejňuje na úřední desce a po určitém čase nabývá právní moci. Tím se stává platným. Veškeré jednotlivé kroky tak, jak jsou v předchozím textu popsány, jsou vždy zveřejňovány na úředních deskách obce Čistá a MÚ Litomyšl. Jinými slovy, pokud má kdokoliv z veřejnosti o tyto informace zájem, může se k nim snadno dostat.

A k čemu územní plán vlastně je? Jedná se o jeden z klíčových strategických dokumentů, kterým většina obcí disponuje. Územní plán se dotýká celého katastrálního území a charakterizuje způsob jeho využití. Při pohledu do koordinačního výkresu ÚP je možné zhlédnout různobarevné plochy, které jsou popsány různými zkratkami. Každá plocha má určitou charakteristiku, která určuje možné způsoby využití. V tak zvaném zastavitelném území převažuje barva narůžovělá, kde se objevují zkratky BV nebo SV. Jedná se o zastavitelné plochy v rodinných domech – venkovské (BV) nebo plochy smíšené obytné – venkovské (SV). Dále je možné nalézt plochy, určené pro rekreaci, občanské vybavení, tělovýchovu a sport, veřejná prostranství, dopravní infrastrukturu, výrobu a skladování, technickou infrastrukturu, vodní a vodohospodářské využití, lesní či zemědělské využití apod. Územní plán řeší také otázky ekologické stability, protierozních opatření, civilní ochrany, obrany a bezpečnosti státu apod.

Při bližším prostudování kupříkladu plochy SV (smíšené obytné – venkovské) se dozvíme, jaké je hlavní využití: bydlení v rodinných domech, rodinná rekreace a občanské využití (kromě obchodního prodeje nad 200 m² a hřbitova). Do přípustného využití dále patří: bydlení v bytových domech, veřejná prostranství, sídelní zeleň, dopravní a technická infrastruktura, nemotorová doprava, vodohospodářské využití a zemědělské využití. Do podmíněně přípustného využití patří: výroba a skladování za podmínky, že jejich provozováním a technickým zařízením nenaruší užívání staveb a zařízení v jejich okolí a nesníží se kvalita prostředí souvisejícího území a které svým charakterem a kapacitou nezvýší dopravní zátěž v území a další detailní charakteristiky. Naopak nepřípustnými jsou: stavby, zařízení a využití území nesouvisející s hlavním, přípustným nebo podmíněně přípustným využitím.

Územním plánem je poměrně jednoznačně stanoveno, které části území obce mají sloužit k čemu. ÚP obce Čistá navazuje na historická fakta a plochy, kde lidé žili a hospodařili. Postupnými změnami lze ovšem docílit dílčích úprav a tudíž připravit tzv. rozvojové plochy (tam, kde se dříve stavět, vyrábět, skladovat či hospodařit nemohlo je to schválenou změnou umožněno). A přesně naopak. Změnou obec (zastupitelstvo) de facto může ovlivnit budoucí směřování a vývoj území

obce. Zároveň existuje možnost definovat určitá omezující či regulativní opatření. Mohou tak vzniknout limity, které stanoví, že budoucí stavby budou moci mít určitý tvar, umístění, sklon střechy či barevnost. Dále je možné regulativy např. ovlivnit výšku a průhlednost plotů, poměr zastavěnosti určitých pozemků, velikost či výšku skladovacích hal, umístění fotovoltaických elektráren atp. Vlastně se díky ÚP dá do značné míry ovlivnit budoucí ráz naší vesnice a jejích částí. Z pohledu vyšší perspektivy pak leží na schvalovacích orgánech významná odpovědnost, jakým směrem se bude moci obec dále posouvat? Zůstane zachována venkovská architektura a ponechá si vesnice svého ducha? Nebo popustíme prostor pro novodobé trendy a necháme toku času volnější průběh? Dojde k nastavení poměrně přísných pravidel nebo bude rozhodovací odpovědnost přenesena na jednotlivé vlastníky a investory? Popravdě jde o nesnadné dilema, kterým se aktuálně zabývá celé zastupitelstvo. Vybalancovat míru bezbřehé volnosti a sevřeně příkrostiti je vskutku diskutabilní. S vědomím odpovědného rozhodování, týkajícího se budoucnosti Čisté, bude změna ÚP č. 2 postupnými kroky pokračovat dál. Pakliže vás téma zaujalo, sledujte úřední desku obce a můžete se aktivně do procesu zapojit. Přeci jenom jde o historický kontext.

Mgr. Petr Dřínovský

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Čištění odpadních vod

Stavební práce se rozběhly do druhé poloviny. Připomínáme občanům finance!

Po zimní přestávce byl obnoven čilý stavební ruch. Postupně se zhostily svých pracovních povinností čtyři party. Realizace domovních ČOV probíhají ve čtyřech směrech. Hlavním stavbyvedoucím je p. Václav Kuchta ze společnosti KaveBau, která je hlavním poddodavatelem zhotovitele díla, firmy BAK stavební společnost.

Scénář zůstává pořád stejný. V dostatečném časovém předstihu vás stavbyvedoucí kontaktuje a domlouváte se na konkrétním termínu a dalších praktických detailech. S ohledem na klimatické podmínky musel být aktualizován také harmonogram prací. Z toho důvodu nebyly nějaké ČOV osazeny na podzim a přesunuly se na letošní jaro. Obecně je zapotřebí nahlížet na časový harmonogram s určitým nadhledem a chápat jej jako orientační. Klíčovým datem je konečný termín, do kterého musí být vše kompletně hotovo. Tímto okamžikem je polovina října tohoto roku. Zhotovitel má v plánu stihnout do přelomu srpna a září, takže by mělo vše klapnout. Minule jsme se zmiňovali o sesedající zemině kolem usazených ČOV. Chceme všechny dotčené vlastníky ujistit, že terén bude postupně ze strany zhotovitele dosypán a dorovnan.

Jistě nám dáte zapravdu, že platí staré dobré rčení, že „pořádek dělá přátele“. Proto znovu připomínáme na základní finanční fakta:

- Každý, komu je osazena nová ČOV, se na investici jednorázově podílí částkou 24 000 Kč. S tím, že polovinu, tj. 12 000 Kč uhradí na poplatkový účet obce 5601983359/0800 před zahájením prací a druhou polovinu po uvedení do provozu vodoprávním úřadem. O úhradě druhých 12 000 Kč informujeme písemným dopisem. Jako variabilní symbol uveďte své číslo popisné.

- Čtvrtletní poplatky ve výši 1 200 Kč začněte hradit dle instrukcí, které obdržíte ve zmíněném písemném dopisu. Také se hradí na poplatkový účet, a to přesně stanovených termínech: k 20. únoru., k 20. květnu, k 20. srpnu a k 20. listopadu běžného roku. Ideální je nastavit si trvalý příkaz.

Výsledky odpadového hospodářství za rok 2023

Za uplynulý rok jsme z naší obce odvezli přes 500 t odpadu. Je dobře, že převažuje vytríděný odpad nad nevytríděným. Největší část tvoří biologicky rozložitelný odpad (tráva, štěpka apod.), který končí na kompostech. Největším „producentem“ je obec díky údržbě zelených ploch, např. hřbitov či fotbalové hřiště.

Ve slušném objemu třídíme recyklovatelné suroviny. Do klasických popelnic jsme v roce 2023 nashromáždili přes 200 t nevytríděného odpadu. To je relativně dost, zhruba 200 kg na osobu a rok. Možná vás napadne: Cože? Čtyřčlenná rodina nahází do popelnice za rok 800 kg? Tomu odpovídá zhruba 30 kg za každé čtrnáctidenní vyvážení.

Oproti celostátním statistikám sice nijak nevyčníváme, ale rozhodně máme rezervy. Do popelnic někteří z nás stále házejí všechno. Je to vlastně škoda, neboť za vytríděný odpad (papír, sklo, plast, kovy) získává obec od společnosti Ekokom finanční odměnu. Ta se významně podílí na

Pokud si nejste jisti, zda máte úhrady v pořádku, kontaktujte kancelář obecního úřadu: 461634903 nebo kancelar@oucista.cz. Děkujeme, že si vše zkontrolujete.

kalkulaci při stanovování poplatku za komunální odpad. Pozn.: I když je pravda, že v roce 2024 se na základě rozhodnutí zastupitelstva neplatí nic.

Největším nešvarem je ovšem nezbedný občan. Takový bordelář nám na sběrná místa dováží věci, které tam vůbec nepatří. Občas tam příslušný odpad i patří, ale nalezneme jej pohozený mezi sběrnými kontejnery či opřený o zeď. Dokonce jsme zde vyvěsili cedulky s žádostí, aby tak nebylo činěno. Bohužel se to u některých občanů zcela míjí účinkem. Nutno dodat, že tu a tam nám něco takového „přihodí“ někdo z přespolních či projíždějících. Nakonec nám nezbyde nic jiného, než aby to uklidili zaměstnanci obecních technických služeb. I jejich jménem vás opětovně žádáme o tři jednoduché věci:

- **Tříděte odpad.**

- **Ukládejte vytríděný odpad tam, kam patří.**

- **Nevytvářejte si z obce smetiště.**

Závěrem je zapotřebí poděkovat všem, kdo třídíte a pomáháte nám udržovat pořádek.

Přehled odvezeného komunálního odpadu

druh odpadu	rok 2022	rok 2023
směsný komunální	177,99 t	200,68 t
papír a lepenka	12,77 t	12,68 t
sklo	16,10 t	13,41 t
plast	13,05 t	15,98 t
objemný odpad	5,26 t	4,48 t
kovy	37,31 t	37,02 t
oděvy	1,20 t	1,58 t
jedlý olej a tuk	0,26 t	0,375 t
stavební odpad	0,00 t	0,00 t
biologicky rozložitelný	225,00 t	215,00 t

Opakování je matka moudrosti, takže si dovoluji připomenout známá fakta. Tříděný odpad mohou občané soustřeďovat do barevných kontejnerů umístěných na osmi sběrných místech. Oproti loňsku jsme na některých doplnili kontejnery na kovy. Vedle České pošty je kontejner na textil, naproti hasičárně a ve vestibulu OÚ se nachází sběrné boxy na drobné a středně velké elektrospotřebiče s ukončenou životností. Zdarma nabízíme do každé domácnosti tašky na tříděný odpad. Jsou k dispozici ve dvou různých velikostech. Dvakrát ročně probíhá svoz nebezpečného odpadu. V jednom případě je

Přehled příjmů a nákladů, spojených s odpadovým hospodářstvím obce

příjmy	2022	2023
poplatky za odpady	322 225 Kč	403 990 Kč
odměny za tříděný odpad	168 452 Kč	193 406 Kč
prodej sběrných nádob	9 200 Kč	2 850 Kč
celkem	501 899 Kč	600 246 Kč

výdaje	2022	2023
svoz a likvidace odpadů ze sběrných nádob	772 776 Kč	870 735 Kč
svoz a likvidace objemného odpadu	9 371 Kč	7 230 Kč
svoz a likvidace nebezpečného odpadu	736 Kč	1 174 Kč
svoz a likvidace tříděného odpadu	3 630 Kč	16 150 Kč
úklid odpadů na veřejných prostranstvích	5 000 Kč	8 000 Kč
další specifické náklady	15 000 Kč	25 000 Kč
celkem	806 513 Kč	928 289 Kč

rozdíly příjmů a výdajů	-304 615 Kč	-328 043 Kč
-------------------------	-------------	-------------

v kombinaci se svozem odpadu velkoobjemového. Vždy občany žádáme, aby přiváželi odpad na svozová místa na čas. Letos to bude 7.5. a 22. 10.

Dále připomínáme, že převážnou většinu komunálního odpadu můžete odvézt a zdarma uložit na sběrném dvoře LIKO v Litomyšli. Pokud na to nemáte vhodný dopravní prostředek, lze využít zpoplatněné dopravy od obce.

Mgr. Petr Dřínovský

ZASTUPITELSTVO A RADA OBCE

Na svých jednáních ve dnech 16. 1. a 27. 2. 2024 zastupitelstvo projednalo a schválilo:

Organizační a provozní záležitosti:

- Zpracování změny územního plánu Čistá č. 2 společností SURPMO a.s. Hradec Králové v celkové hodnotě 345 000 Kč bez DPH s tím, že se na nákladech budou jednotliví žadatelé podílet. Následně ZO schválilo konkrétní rozdělení nákladů mezi jednotlivé žadatele s přihlédnutím na velikost řešené plochy a s ohledem na budoucí účel využití.

Majetkoprávní záležitosti:

- Prodej pozemku p. č. 76/2, části pozemku p. č. 445/2 a části pozemku p. č. 6362.
- Koupí části pozemku p. č. 7211 a koupí pozemku p. č. 7114.
- Zrušení věcného břemene (předkupního práva) vůči oprávněné obci Čistá na pozemku p. č. 2606/12.

Finanční a investiční záležitosti:

- Zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení na projekt „Zázemí hasičů – Čistá“ společností Stavitelství Jokeš s.r.o., Morašice v celkové hodnotě 123 000 – 142 000 Kč bez DPH.
- Smlouvu o dílo na projektovou přípravu akce „Revitalizace Jalového potoka v ř. km 3,00 – 5,20“ společností Envicons s.r.o., Pardubice v celkové hodnotě 312 350 Kč bez DPH.
- Podání žádostí o dotace z různých programů Pardubického kraje.
- Uložení 10 mil. Kč na termínovaný vklad u ČSOB, a to na 6 měsíců s úrokovou sazbou 5,15 % p.a.
- Zpracování projektové dokumentace na akci „Chodník Čistá II. etapa“ společností DI PROJEKT Pardubice v celkové hodnotě 185 000 Kč bez DPH.

ZO vzalo na vědomí:

- Aktuální informace týkající se projektu „Odkanalizování obce Čistá systémem MDČOV“.
- Energetickou koncepci obce s doporučeními k možným úsporným opatřením.
- Informaci o novelizaci zákona o obcích č. 128/2000 Sb. a úpravách v dani z nemovitých věcí.
- Informaci o bezúplatném převodu stavby „polní cesta C 5 v k. ú. Čistá u Litomyšle“ v celkové hodnotě 3 138 696,48 Kč ze strany Státního pozemkového úřadu na obec.
- Rozpočtová opatření č. 9/2023 a č. 10/2023.

- Informaci o výborném umístění místního Obecního zpravodaje v soutěži Radniční listy roku 2023. ZO zároveň děkuje redakční radě za velmi dobrou práci.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu a předvolání Krajského soudu v Hradci Králové. Oboje ve věci „Farma pro výkrm drůbeže Čistá“.
- Konání kulturních akcí, organizovaných či spoluorganizovaných obcí a žádost o aktivní zapojení zastupitelů.
- Přehled projektů, jejich aktuálních stavů a souvisejících financí ve střednědobém horizontu.

ZO neschválilo:

- Zařazení žádosti o změnu ÚP Čistá, týkající se části pozemku p. č. 7171 do pořizované změny č. 2.

ZO pověřilo:

- RO vyčíslením finančních prostředků pro jednotlivé žadatele změny ÚP č. 2, kterými se budou podílet na částečné úhradě celkových nákladů.
- Starostu podpisem schválených smluv.

Jednání zastupitelstva jsou veřejná, anonymizované podrobné zápisy z jednání jsou zveřejňované na webových stránkách obce, kompletní zápisy pak na obecním úřadě.

Další jednání ZO jsou naplánována na: 4. 6., 10. 9., 22. 10., 10. 12. 2024.

Rada obce se na svých jednáních v lednu - březnu 2024 zabývala a schválila:

Provozní záležitosti:

- Konání kulturních a společenských akcí v kulturním domě dle seznamu akcí a pravidel pronájmu.
- Úpravu výše vstupného do posilovny v kulturním domě na 50 Kč/vstup s platností od 1. 4. 2024.
- Opětovné zapojení ZŠ Čistá do programu organizace Patron dětí, z. ú., jehož cílem je finanční dar na úhradu školního stravování sociálně slabým žákům.
- Přerušování provozu MŠ v roce 2024 v těchto termínech: 11. – 15. 3., 15. 7. – 9. 8. a 20. – 31. 12.
- Smlouvu mandátní o hospodaření na lesním majetku s p. Milošem Jadrným, Karle.

Majetkoprávní záležitosti:

- Záměr prodeje částí pozemků p. č. 445/5 a p. č. 445/6.
- Záměr pronájmu bytu č. 1 v objektu čp. 398.

- Doporučení odkupu části pozemku p. č. 7211.
- Souhlas s novostavbou rodinného domu na p. č. 981/1, p. č. 981/2 a st. p. č. 153.
- Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IV-12-2025807 se společností ČEZ Distribuce a.s., Děčín.

Finanční a investiční záležitosti:

- Rozpočtové opatření č. 10/2024, tzv. konec roku, kterým došlo k úpravě celkových příjmů a výdajů na jednotlivých třídách. Celkové příjmy roku 2023 po konsolidaci činí 58 535 671,81 Kč a celkové výdaje roku 2023 po konsolidaci činí 61 353 669,18 Kč.
- Dodatek č. 1 smlouvy o dílo se společností PROJEKTY VODAM s.r.o., Hranice týkající se doprojektování 8 ks DČOV.
- Zpracování projektové dokumentace na akci „Veřejné osvětlení Čistá“ společností JAFIS s.r.o., Litomyšl v celkové hodnotě 68 000 Kč bez DPH, a to z důvodu plánu společnosti ČEZ Distribuce a.s. přeložit ve dvou úsecích nadzemní vedení NN do kabelového vedení. S tím souvisí i demontáž některých podpěrných sloupů.
- Příspěvek formou daru Českému svazu včelařů z.s., Litomyšl ve výši 2 000 Kč.
- Příspěvek formou daru organizaci Centrum J. J. Pestalozziho o.p.s., Chrudim ve výši 5 000 Kč.

- Příspěvek formou daru organizaci Bílá Holubice mobilní hospicová péče z.s., Dolní Újezd ve výši 10 000 Kč.

RO vzala na vědomí:

- Návrh doplnění dopravního značení u mostu MK4 tak, aby zde byl umožněn průjezd vozidel do 3,5 t z obou směrů.
- Poděkování Rodinného integračního centra z.s. Pardubice za poskytnutý dar.
- Snížení úrokové sazby na spořicímu účtu obce o 0,5 % p.a. na aktuálních 5,25 % p.a.

RO neschválila:

- Smlouvu o úhradě nákladů na úklid a nakládání s odpady tabákových výrobků se společností Nevajgluj a.s., Praha.
 - Příspěvek formou daru organizaci Zdravotní klaun o.p.s., Praha ve výši 5 000 Kč.
 - Prezentaci obce v omalovánkách Bezpečně na silnici.
 - Využívání nákupní aplikace společnosti TEDOM energie s.r.o. při nákupu energií pro odběrná místa obce.
- RO pověřila:
- Starostu: podpisem schválených smluv.
- Jednání rady obce jsou neveřejná. Zápisy z jednání jsou ukládány na obecním úřadě, pro své potřeby je dostávají k dispozici zastupitelé obce.

ORGANIZACE ZŘIZOVANÉ OBCÍ ČISTÁ

MATEŘSKÁ ŠKOLA

V prvním týdnu po Vánocích se už tradičně konal hračkový den, na který se děti vždy těší. Kamarádům mohou přinést a ukázat, co jim nadělil Ježíšek pod stromeček. Hračky si vzájemně půjčují a vždy si to společně užijí.

Pro děti byla připravena také královská hostina, ale nečekal nás žádný labužnický zážitek, nýbrž hudební koncert od pana muzikanta Kubáta, který děti provedl slavnými písněmi od nejrůznějších skladatelů.

V lednu se také rádi věnujeme různým sněhovým hrátkám, a to jsme zvládli i přesto, že zima nám sněhu příliš nenadělila. Nějakého toho sněhuláka jsme sice postavili, ale na bobování to moc nebylo, a tak jsme si na zimní sporty alespoň hráli při cvičení ve školce nebo při návštěvě

tělocvičny v ZŠ. Děti si vyzkoušely například krasobruslení, bobování z kopce po lavičce nebo i biatlon.

Některé děti i dospěláky v tomto období potrápila nemoc, a tak dalším tématem, o kterém jsme si povídali, bylo téma lidské tělo. Děti se seznamovaly se svým tělem, smysly a také s tím, jak správně pečovat o své zdraví.

Únor byl tradičně ve znamení karnevalu. Velkým vyvrcholením byl „Zámecký bál“ – karneval v MŠ, na kterém se sešli králové a královny, princové a princezny, kašpárci, poddaní, kuchařky a kuchařiči, panoši, ale i draci a rytíři. Všichni museli splnit mnoho zábavných úkolů a vyplnit tak svou kartičku razítky, aby mohli dostat zaslouženou odměnu. Všem to tento den ve školce moc slušelo a tímto také děkujeme rodičům za spolupráci s přípravou kostýmů.

I v únoru jsme se hudebně vzdělávali, tentokrát v rámci programu „Hrátky s kytarou“, při kterém si děti vyzkoušely hrát na netradiční hudební nástroje, hádaly písně dle jejich melodie a některé pak doprovodily pohybem.

Děti z oddělení Včeliček zahájily svou předplaveckou výuku v bazénu v Litomyšli u plavecké školy Ráček. Na první lekci byly děti rozděleny do skupin a velice nás překvapilo, jak odvážné děti máme, že už na první lekci někteří skákali ze skokánku do velkého bazénu. Je vidět, že jsou jako ryby ve vodě a hrátky v bazénu je velice baví a všichni se zlepšují. Za odměnu se vždy ohřejí ve vířivce.

Příchod jara jsme zahájili hračkovým dnem, na který si děti donesly hračky a knížky s jarní tematikou. V knížkách jsme prohlíželi zvířátka a jejich mláďata, která se na jaře rodí, povídali si, kdo kde žije. Kniha je nedílnou součástí u dětí předškolního věku. Nezapomínejte svým dětem předčítat pohádky i vy.

Období před Velikonocí se neslo nejen v duchu vyrábění velikonočních výzdoby, ale i pečení beránka. Děti z oddělení Včeliček se vydaly na výlet do svitavského muzea, kde navštívily výstavu, na které získaly povědomí, jak slaví Velikonoce v jiných zemích a jaký je původ Velikonoc u nás i z pohledu křesťanství.

Příprava našich předškoláčků je v plném proudu a věříme, že se jim u dubnového zápisu do 1. třídy bude dařit.

Ve školce nás čeká zápis dětí do mateřské školy pro rok 2024/2025. Pozvánku naleznete ve zpravodaji.

Co nás čeká a nemine?

Děti navštíví oblíbený kouzelník se svým okouzlujícím vystoupením. Pro všechny maminky chystáme trochu netradiční besídku.

Nově také ve školce uspořádáme „Indiánský dětský den“, který si užije celá rodina! Čeká na Vás například živá hudba aa nebo se nechte překvapit.

Na závěr Vám přejeme krásné a rozkvetlé jaro a nezapomeňte:

„Jaro je symbolem optimismu, veselosti a oživení. Stejně tak na nás působí naše děti“.

za kolektiv MŠ Kateřina Kalusová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Krátké zprávy z naší malé školy

Po vánočních prázdninách jsme se vrátili do školy odpočatí, plni nových zážitků a mohli jsme se rychle pustit do učení. Měli jsme na to pouhých osm dní, protože nás čekaly Jeseníky a tradiční lyžařský kurz. Vyrázili jsme v pondělí 15. ledna v 8 hodin ráno směr Stará Ves u Rýmařova, chata Orientka. Počasí nám vyšlo vstříc a pár dní před naším příjezdem zasypalo hory sněhem. Již v pondělí odpoledne poprvé vyjelo na svah všech 30 dětí, mezi nimi téměř třetina úplných začátečníků. Nejen na svahu, ale také v chatě sbíraly děti nové zážitky. Lákadlem pro ně byla nejen diskotéka, ale hlavně každovečerní koupání v bazénu se slanou vodou, menší oblibě se tradičně těšil úklid osobních věcí a večerka. Všechny nároky nakonec děti zvládly na jedničku, odpočinuly si od zaběhnutého stereotypu všedních školních dní a prožily nevšední zážitky v kolektivu svých kamarádů. Velkou odměnou pro nás dospěláky je fakt, že z nelyžařů se během čtyř dnů stali lyžaři, kteří se mohli prohánět po sjezdovce a směle konkurovat v lyžařských schopnostech již lyžujícím dětem. Tato akce se každoročně těší velké oblibě, podporuje samostatnost dětí a napomáhá prohlubování dobrých vztahů mezi dětmi.

Po návratu z hor jsme opět naskočili do běžného školního režimu. Ve středu 31. ledna dostali žáci výpis z vysvědčení, který zároveň pomyslně překlopil školní rok do jeho druhé poloviny. Začátkem února jsme se dozvěděli výsledek celostátní výtvarné soutěže, do které se zapojila školní družina již na konci října. Vyhodnocení proběhlo na konci prosince

a porota naši výtvarnou práci ocenila 4. – 10. místem. Odměnou byl velký balíček výtvarných potřeb, který děti velice potěšil. Od října probíhá ve škole opět příprava předškolních dětí na vstup do první třídy. Tematicky je rozdělena do šesti oblastí. Setkání probíhají vždy v učebně prvního ročníku a děti tady před zraky svých rodičů rozvíjejí pod vedením paní učitelky matematické představy, sluchovou analýzu potřebnou v českém jazyce nebo například sociální oblast. Tako setkání slouží také jako neformální kontakt budoucích prvňáčků a jejich rodičů s paní učitelkou. Celé snažení všech zúčastněných vyvrcholí zápisem do první třídy, který proběhne ve středu 10. dubna.

Mezi další aktivity školy patří plavecký výcvik, kterého se účastní všichni žáci školy. Letos probíhá od února a poslední lekce je naplánována na středu 22. května. Každoročně se naše škola zapojuje do mezinárodní matematické soutěže Matematický klokan, který je v kategorii Klokánek pro žáky 4. a 5. ročníku, v kategorii Cvrček pro 2. a 3. ročník. Naši žáci dosahují každoročně v těchto soutěžích výborných výsledků.

Závěrem chci poděkovat zástupcům obce za rychlé řešení neočekávaného problému s keramickou pecí. Kroužek keramiky je pro děti ve škole nejvíce žádanou volnočasovou aktivitou. V polovině prosince však naše pec po téměř dvaceti letech bezproblémového provozu neočekávaně dosloužila. Děkuji tedy za rychlé řešení a uvolnění finančních prostředků na zakoupení nové pece, která již od konce ledna slouží malým keramikům z naší školy.

za kolektiv ZŠ Věra Kladivová

Základní škola a Mateřská škola Čistá,
okres Svitavy

Vás srdečně zve na

Den matek

Kdy: ve čtvrtek 9. 5. 2024
od 16:00 hodin

Kde: v kulturním domě v Čisté

Těšíme se na Vás

KONALO SE

Vítání občáňků

Rádi bychom touto cestou poděkovali obci Čistá za velmi milé vítání občáňků, které se uskutečnilo 21.1. v kulturním domě.

Toto, pro nás významné, nedělní odpoledne zůstane v našich myslích zapsáno jako příjemné setkání s dalšími rodiči a dětmi, s panem starostou a organizačním týmem, který pro nás zúčastněně vytvořil příjemnou, až domácí atmosféru, doplněnou o hodnotné a praktické dárky pro nové občánky.

Z úst pana starosty zazněla slova vítání a přání, slova moudrá a vážná, ale i veselá a humorná. Program doplnilo dojemné vystoupení dětí z naší mateřské školky. Po společném přípitku a fotografii, nastal prostor pro konverzaci, občerstvení, ale i možnost využít paní fotografku, která s radostí splnila všechna naše přání a "cvakala" nás o sto šest.

V minulosti už jsme jedno vítání občáňků absolvovali. Ve městě. Bylo to fajn. Kdybychom si však měli vybrat, kde vítat občánka potřeť, bylo by to jednoznačně zde v Čisté. A to ne z toho důvodu, že tu žijeme, ale právě proto, jak pospolitou a osobní atmosféru tu organizátoři dokázali vytvořit. Děkujeme.

Lenka a David Brýdlovi

Letošní 11. ročník babského bálu byl opět vydařený!

Těsně před akcí panovala mezi organizátory mírná nervozita ohledně obsazenosti, která byla ovlivněna jarními virózy. Nakonec se do kulturního domu vyrazilo pobavit, zatančit si a výborně povečeřet cca 150 platících.

O předtančení se tradičně postarala skvělá parta žen z místního babince. Už teď se těšíme, co si pro nás připraví na příště. Ani letos nebyla nouze o originální kostýmy. Navštívila nás skupina potápěčů, rocková skupina ZZ

top, pirát se svými dvěma papoušky, pastelky nebo parta trpaslíků či vodníků. Porota po promenádě vybrala a ocenila ty nejlepší, ale řeknu vám, nebylo to vůbec jednoduché...

Na závěr patří velké poděkování všem, kteří se na přípravě a organizaci plesu podíleli (zástupci místních spolků, zastupitelé a jejich rodinní příslušníci) a také všem přispěvatelům do tomboly. Podařilo se dát dohromady více jak 250 báječných cen. A samozřejmě klukům v kuchyni, kteří uspokojili naše mlsné jazýčky.

Petra Vojáčková

PŘÍŠUMĚLO Z OBEČNÍCH LESŮ

Klimatická houpačka a uhlík

V posledních letech to už zažíváme pořád: má být zima – není zima, má být jaro – je léto (ale někdy zase zima), a taky slyšíme, kdo za to může: Nejpříjemnější je slyšet, že ona globální klimatická změna (je tak nějak všude a nikde, ale nedá se chytit a ztrestat, na druhou stranu se nemůže bránit, takže se na ni dá svalit leccos), možná mořské proudy kdesi daleko od nás (a je jedno, zda El Niño, které nám mělo způsobovat problémy v minulých letech, nebo La Niña, která by měla být opakem, ale kupodivu nám má v Evropě v létě zatopit taky, a to doslova...). Hůř se čte a poslouchá, že si za to můžeme jako lidstvo sami tím, že je nás už moc, každý má nějaké potřeby a něco musí vlastnit, to něco se musí vyrobit, a k tomu je potřeba energie a suroviny, které dobýváme ponejví z hlubin země, kde byly samotnou matkou přírodou moudře uloženy před dávnými věky právě proto, aby nevychylovaly (dnes vidíme, že dost křehkou) rovnováhu na planetě. A přijde nám to nespravedlivé, protože my osobně jsme si přece ani moc neužili... Lidi s nadhledem mezi námi ale říkají, že naopak právě my žijeme ve zlatém věku, kdy je všeho (relativně) hojnost a zároveň si ještě můžeme užívat slušného životního prostředí.

Za pachatele nepříjemných dopadů změn klimatu byl většinou vědců (a to prosím naprostou!) označen uhlík (nejrozšířenější prvek na planetě) zejména ve formě skleníkového plynu CO₂, i když ho máme v atmosféře jen pár setin procenta. Ale ono těch skleníkových plynů je samozřejmě víc, třeba samotná vodní pára... A teď se řeší, co s tím. Zatímco se intenzivně hledají vědeckotechnologické cesty (jsou ale drahé a hlavně jsou to jen miniaturní záchyty vůči aktuální produkci), chystají se různá další opatření hlavně v oblasti omezení produkce dalšího uhlíku, souhrnně cca známý Green Deal.

Jak se to dotýká lesů? Celkem dost. Na první pohled by se zdálo, že lesy ten uhlík hezky lapají (konzumují přeci CO₂, takže čím víc CO₂...), ale je to výrazně složitější. Začít můžeme od toho jednoduššího – toho, co v lese vidíme, totiž stromy. Na každém hektaru lesa je v biomase („dřevo, jehličí, listí“) vázáno kolem 4 tun uhlíku ročně. Část je postupně předávána dál, a to jednak do vrstvy opadu (hrabanky, humusu), a část do „podzemí“ ve formě složitějších sloučenin transportovaných tam kořeny. Pokud bychom vše zvážili podle toho, kde se ten uhlík nachází, vypadalo by to takto (na hektaru lesa): 120 tun (47 %) nadzemní biomasa, 132 tun (53 %) pod zemí (z toho cca 30 tun v hrabance, zbytek hlouběji). Takže sláva, víc lesa = víc vázaného uhlíku? Ale kdepak...musíme se zamyslet nad tím, co se s lesy děje...

Těžba dříví znamená „sklizeň uhlíku“. Někde se skutečně sklídí naprostá

většina nadzemní biomasy – kulatina na pořež, vlákna a dřevovina na rozmělnění a další aglomeraci, palivo na spalení, těžební zbytky a větve na seštěpkování do spalovny. Někde (u nás tedy vždycky) se část hmoty ponechá v lese jako zásobárna živin pro další růst lesa, lapač vlhkosti, zdroj humusu zlepšujícího půdní strukturu, prostředí pro živočichy a další druhy života. Uhlík je ale coby součást dříví trvale vázán jenom výjimečně dlouhodobě – v konstrukcích staveb (sláva dřevostavbám!), v nábytku (sláva masivu), ale jinak spíš jen na pár let (pomocné konstrukce, výrobky na pár použití), nebo skoro vůbec (pokud se prožene komínem, zase je tam, kde ho moc nechceme...ale je to pořád lepší, než ho do ovzduší dostávat z hloubi země ve formě uhlí nebo ropy). V případě ponechání větvi a zbytků v lese je ještě část uhlíku vázána v povrchových vrstvách půdy a menší díl i hlouběji.

Jenomže není těžba a těžba: Při té první holosečné (ještě občas „vylepšené“ rozdrčením zbytkové biomasy a pařezů) dojde vlivem oslunění k redukcí o uhlíku v humusové vrstvě 30 % (20 – 40 %) a trvá 50 – 70 let, než se zásoba uhlíku dostane na původní úroveň. Kalamitní těžby v předchozích letech byly tak vysoké, že se lesy staly zdrojem dalšího uhlíku (a teď se zase budou desetiletí snažit ten uhlíkový dluh dohnat). Naproti tomu těžba výběrem jednoznačně uvolňování uhlíku omezuje.

Jsou tedy alespoň nějaká pozitivní zjištění? Sem tam ano – cca 100 tun ukrytých hlouběji v podzemí je vázáno dost dobře a ven se jen tak nedostane. A nejvíc vážou lesy v průběhu prvních 20-30 let života. Pokud bychom tedy začali intenzivně (a snad jenom přechodně na následujících kritických 50 let) zalesňovat, zachytili bychom poměrně zajímavá množství. Ovšem problém by se minimálně částečně spíš odsunul, protože až by se to dříví začalo sklízet...ale dál už to znáte. Prostě uhlíková bilance lesů je z podstaty víc vyrovnaná než výrazně kladná – co se „nachtává“, se dřívě či později zase uvolní (ať už spálením nebo rozkladem), a jen část zůstane trvaleji pod zemí.

Takže zalesňujme, nedělejme holoseče, nedrťme paseky a nepalme zbytečně klesti v lese. Vázaný uhlík – dobrý uhlík.

Ing. Milan Hron, odborný lesní hospodář obce Čistá

Poznámka redakční rady: za zhlédnutí rozhodně stojí pořad České televize Naslouchat lesu, ve kterém Ing. Milan Hron vystupuje.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1534744/1418-naslouchat-lesu/>

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Hasičský ples

Letošní hasičský ples se jako již obvykle konal poslední týden měsíce ledna. Tento rok se v hasičské tombole sešly nemalé ceny! Ve velké tombole jste mohli vyhrát motorovou pilu, gola sadu, kávovar a další úžasné věci.

Velice netradiční a nové předtančení nám letos přinesl i hasičský kroužek. Na červeném koberci se ve 20 hodin a 30 minut procházely modely všech dobových i současných uniforem čisteckého sboru. Dále si pro vás děti také připravily dárková mýdlička všech vůní a barev, která byla k dostání u vstupu. Vše doprovázela skvělá atmosféra, příjemná obsluha a výborné meníčko. A to vše podtrhovala historicky poprvé kapela Combo2.

Denča Dřínovská

TJ SOKOL

ROZPIS JARO 2024

A2A Muži – SELECT III. třída

Kolo	Datum a čas	Domáci	Hosté	Výsledek	Hřiště
16	30.03.2024 15:00	Radiměř	Sokol Čistá	-- : --	Radiměř
17	06.04.2024 16:00	Sokol Čistá	Kunčina B	-- : --	Čistá
18	14.04.2024 16:30	Linhartice	Sokol Čistá	-- : --	Linhartice
19	20.04.2024 16:30	Sokol Čistá	Sebranice	-- : --	Čistá
20	27.04.2024 16:00	Koclířov	Sokol Čistá	-- : --	Opatovec
28	01.05.2024 16:00	M. Trnávka	Sokol Čistá	-- : --	M. Trnávka
21	04.05.2024 17:00	Sokol Čistá	Městečko Trnávka	-- : --	Čistá
23	18.05.2024 17:00	Sokol Čistá	Radiměř	-- : --	Čistá
24	25.05.2024 17:00	Kunčina B	Sokol Čistá	-- : --	Kunčina
25	01.06.2024 17:00	Sokol Čistá	Linhartice	-- : --	Čistá
26	08.06.2024 17:00	Sebranice	Sokol Čistá	-- : --	Sebranice
27	15.06.2024 14:00	Sokol Čistá	Koclířov	-- : --	Čistá

Dorost U19 – meziokresní přebor 8 + 1, skupina A

11	06.04.2024 13:00	Sokol Čistá	Borová	-- : --	Čistá
12	13.04.2024 13:30	Jevičko/Jaroměřice	Sokol Čistá	-- : --	Jevičko
13	20.04.2024 13:30	Sokol Čistá	Pomezí	-- : --	Čistá
14	27.04.2024 10:00	Hradec nad Svitavou	Sokol Čistá	-- : --	Hradec n. S.
15					
16					

F1A Mladší žáci U13 – Okresní přebor 7 + 1

12	13.04.2024 10:00	Sokol Čistá	Sebranice	-- : --	Čistá
13	20.04.2024 10:00	Sokol Čistá	Němčice	-- : --	Čistá
14	27.04.2024 10:00	Opatov	Sokol Čistá	-- : --	Opatov
15	04.05.2024 10:00	Jevičko/Jaroměřice	Sokol Čistá	-- : --	Jevičko
16	12.05.2024 16:00	Sokol Čistá	Bystré	-- : --	Čistá
17	19.05.2024 10:00	Horní Újezd/Morašice	Sokol Čistá	-- : --	Horní Újezd
19	02.06.2024 10:00	Sebranice	Sokol Čistá	-- : --	Sebranice
20	09.06.2024 13:00	Němčice	Sokol Čistá	-- : --	Němčice
21	15.06.2024 10:00	Sokol Čistá	Opatov	-- : --	Čistá

1	21.04.2024 9:30	Starší příprava	Sokol Čistá - Horní Újezd, Morašice, Němčice
2	05.05.2024 9:30	Mladší příprava	Sokol Čistá - Březová nad Svitavou, Horní Újezd
3	11.05.2024 9:30	Mladší příprava	Sokol Čistá - Jevičko, Sebranice
4	25.05.2024 9:30	Starší příprava	Sokol Čistá - Němčice

Přerostli jsme tisícovku

1. část

V minulém čísle Obecního zpravodaje vyšla zpráva, že počet obyvatel Čistě na konci roku 2023 překonal tisícovku, konkrétně 1007 obyvatel. Pojďme se podívat na demografický vývoj naší obce v průběhu třicetileté její existence.

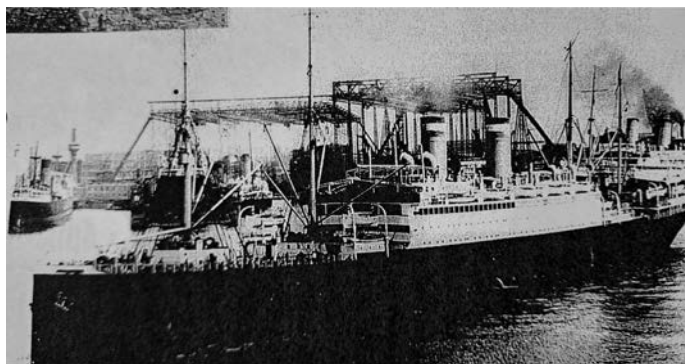
Krátce po trvalém osídlení území dnešní obce Čistá je ve 2. polovině 13. století uváděno 360 obyvatel a 64 obydlí. V roce 1400 to už bylo obyvatel 500. Výrazný propad nastává v období husitských válek, a to jak v důsledku vojenských operací, souvisejícího hladomoru, tak i opakovaných vln morových epidemií, kdy v českých zemích zanikly stovky vesnic a počet obyvatel klesl zhruba na polovinu. V roce 1557 je v obci uváděno 700 našich předchůdců. Třicetiletá válka (1618-1648) způsobila opět výrazný úbytek (české země ztratily třetinu obyvatelstva, v Čechách zpustlo 20 % usedlostí a na Moravě ještě víc), takže roku 1654 žilo v Litrbasích pouze 520 obyvatel v 96 domech. Od té doby počet obyvatel a domů setrvale rostl – v roce 1713 to bylo 797 obyvatel a 200 domů, kolem poloviny 18. století jsme prvně prolomili tisícovku, ve 30. letech 19. století jsme překonali hranici 1500 obyvatel. V roce 1850 dosáhl počet obyvatel Litrbach (společně s Brlenkou a Novou Vsí) celkem 1824.

Historického maxima dosáhla naše obec kolem roku 1910, kdy v Litrbasích žilo 1865 obyvatel ve 273 domech, na Brlece dalších 121 obyvatel ve 21 domech, celkem tedy 1986 obyvatel, z toho 1931 německé národnosti a 55 národnosti české. V té době činila rozloha obce 3561 ha (dnes 2521 ha). Mállokdo totiž ví, že k Litrbasím v minulosti patřila Nová Ves (Neudorf, česky lidově „najdorf“), založena roku 1786, a částečně na katastru Litrbach vzniklo i Pohodlí (Friedrichhof, česky lidově „fridrichov“, doslova Bedřichův dvůr), založené obdobně jako Brlenka v poslední třetině 17. století tehdejším majitelem litomyšlského panství a nejvyšším komorníkem Českého království, hrabětem Janem Bedřichem z Trauttmansdorffu (Johann Friedrich von Trauttmansdorff) – odtud původní název. Nová Ves se osamostatnila 1. 10. 1920 a z katastru Litrbach ukousla toho roku dalších 263 ha, současně připadlo jako dorovnání ještě dalších 59 ha obci Pohodlí. V důsledku odtržení Nové Vsi skončilo původní zastupitelstvo a musely být nové volby. Ke konečné podobě osamostatnění proběhlo mnohahodinové jednání na ministerstvu vnitra, kterého se za Litrbachy zúčastnil tehdejší vrchní učitel (ředitel školy) Josef Thamm a Josef Abraham z č.p. 179, přičemž dosáhli pro Litrbachy příznivějšího výsledku. V roce 1866 zasáhla naší obec epidemie cholery, v roce 1867 spála, na kterou zemřelo 25 dětí. V té době právě v souvislosti s epidemiemi odešlo z obce

hned několik rodin, např. na jižní Moravu do oblasti Uherskohradištska, kde dodnes žijí potomci rodiny Schumpových (nyní se jmenují Čumbovi) z č.p. 144 („Královi“). Naopak z Rakouska se z ekonomických důvodů ve 2. polovině 19. století přistěhovala na č.p. 93 (dnes Kutovi) rodina Kindlových. Zdejší etničtí Němci se totiž po staletích života v Habsburské monarchii cítili spíše jako Rakušané a toto platilo i na začátku 20. století a v době vzniku samostatného Československa.

Nový svět zlákal i některé místní. Do Ameriky odjel v roce 1909 tehdy dvacetiletý Franz Handschuh (narozeníny oslavil na lodi), syn známého řezbáře a stolaře z č.p. 249 (dnes Sotonovi), přezdívaný později „Američan“. V roce 1921 získal v Buffalu americké občanství, a když toho roku přijel do Litrbach na pohřeb své matky, seznámil se zde a později oženil s Bertou Schätzovou z Litrbach, která měla zase od dob třicetileté války i švédské předky. Do Spojených států pak odjeli spolu, ona po sňatku také Američanka. Franz si v USA koupil farmu. Osamělý život na farmě však jeho ženu vůbec netěšil a když se dozvěděla o své umírající matce, sbalila kufry a 2 malé děti, v New Yorku nasedla na loď Cleveland a přes Cuxhaven se vrátila do rodných Litrbach. Manžel Franz poté obětoval rodině svůj americký sen, s těžkým srdcem prodal farmu a roku 1927 se vrátil domů, kde složil mistrovské zkoušky a v zrekonstruovaném domě č.p. 249 otevřel stolařskou firmu. Podmínkou k získání živnosti bylo pro změnu občanství československé... Jiný Franz Handschuh, řezbář z č.p. 281 (dnes Šrámkovi) vyrazil roku 1909 s Václavem Forbergerem, sochařem z č.p. 26 (dnes zaniklé) do Brazílie, kde se uplatnili v ateliéru v Porto Alegre. Pokračování v příštím čísle.

Mgr. Pavel Kuře

Zaoceánský parník Cleveland v přístavu na dobové fotografii

Vzácný hořeček nahořklý

Výskyt této středně velké byliny je v našich končinách spíše ojedinělý. Typickou domovinou jsou spíše oblasti severní Evropy a Asie. Specifické podmínky na složení půdy, nadmořská výška, osvit a způsob obhospodařování luk činí z dvouleté byliny ohrožený rostlinný druh – alespoň v České republice.

Přesto se v našem katastru nachází travnatá plocha, kde bylo možné tuto fialově kvetoucí vzácnost zahlédnout. Sice jenom v jednotkách kusů, ale přesto. Buďte na svých procházkách na přelomu léta a podzimu pozorní; v té době nenápadný hořeček kvete. Jen doplníme, že se jedná o silně ohrožený, zákonem chráněný druh.

Mgr. Petr Dřinavský

Kotlíkové dotace

Letos je pravděpodobně poslední možnost, kdy mohou naši spoluobčané žádat o Kotlíkové dotace – program je nyní zacílený na „nízkopříjmové domácnosti“, kam spadá zejména početně významná skupina seniorů. Příjem žádostí bude ukončen v srpnu letošního roku a Krajský úřad Pardubického kraje je připravený všem žadatelům pomoci s nutnou administrativou.

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

Máte starý KOTEL?

Požádejte si o kotlíkovou dotaci a získáte až 95 % výdajů!

A co víc! Nyní nepotřebujete mít na kontě desítky tisíc korun, stát vám je dá předem. Cesta k dotaci je snadná, více na www.kotlikovydotace.cz.

01. ZÁŘÍ 2024
ZÁKAZ KOTLU
1. A Z. EMISNÍ TRŽDI

ZMRZLINA u řeky

DOMÁČÍ kopečková a točená

Smetanovo náměstí 77
Litomyšl
(na ulici Vodní vally)

ICE 'N' GO!
KULIČKOVÁ ZMRZLINA

HUMANITÁRNÍ SBÍRKA TEXTILU V ČISTÉ

DAROVANÝ TEXTIL PŘIJÍMÁME VE DNECH
24.4.-28.4. 2024
V KULTURNÍM DOMĚ VE VESTIBULU

Máte doma starší nebo nepotřebné oblečení a nevíte co s ním? Nevyhazujte ho!
Dejte mu šanci na druhý život!

Co můžete darovat?
Věci zachovalé, čisté a nepoškozené. Oděvy, oděvní doplňky, párovou obuv, bytový textil a hračky.
Vše zabalené v igelitových pytlích.

Darovaný textil doplní sklad Textilní banky.cz kde zůstane uložen pro potřeby sociálně slabších a osob v krizi.

Všem dárcům
DĚKUJEME

TEXTILNÍ BANKA.cz

Obec Trstěnice a obec Čistá srdečně zvou na 12.ročník festivalu

MÁJOVÁ KŘÍDLOVKA 2024

4. května 2024 od 14:00 do 17:00
Kulturní dům Čistá u Litomyšle

K poslechu a tanci zahraje kapela
Stříbrňanka

Programem vás bude provázet Radek Klusoň

Vstupné 200Kč
Bohaté občerstvení zajištěno

NEBEZPEČNÝ ODPAD

v úterý 7. května 2024
bude odborná firma LIKO odvézet k nezávadné likvidaci nebezpečný odpad z domácností.

15:00 - zastávka " U pily"
15:20 - prostranství u řeky pohostinství" U Chleboounů"
15:40 - prostranství u pošty
16:00 - prostranství za obecním úřadem (před has. zbrojnicí)
16:30 - prostranství u č. p. 61 (Hopovi)

Odpad se nebude skládkovat, ale bude se přímo nakládat do připravených kontejnerů. Důrazně proto žádáme občany, aby odpad k likvidaci vozili na místo výhradně až v den svozu a v určenou hodinu. Drobné součásti odpadu dopravte na místo ve vhodných nádobách nebo pytlích. Veškerý odpad zajistěte tak, aby nemohlo dojít ke znečištění prostranství.

Co vše můžete přinést:
Akumulátory (včetně elektrolytu), monočlánky, upotřebené oleje, olejové filtry, barvy, lepidla, ředidla, spotřební chemie z domácností, vyřazené léky, znečištěné textilie, železné nebo plastové obaly znečištěné škodlivinami, ledničky*, mrazničky*, televizory*, rádia *, zářivky*.
V rámci svozu je možné odebírat pneumatiky (likvidace pneumatik není zahrnuta v poplatku)

* označené komodity jsou odebírány v rámci zpětného odběru elektrozařízení a je na ně kladen požadavek kompletnosti.

Do těchto sběrů nepatří: směsný komunální odpad volný nebo v pytlích, biologicky rozložitelný odpad (zelená, seno, zemina a kameny), stavební odpady (stavební suť, eternit), lepenka ve větším množství, autovraky nebo zbytky autovrakov

Objemný odpad můžete vozit do sběrného dvora v Litomyšli, kde je přístup celoročně.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A
MATEŘSKÁ ŠKOLA ČISTÁ,
OKRES SVITAVY

VYHLAŠUJE

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

VE STŘEDU 15. KVĚTNA
OD 10,00 DO 15,00 HODIN

S SEBOU: OBČANSKÝ PRŮKAZ ZÁKONNÉHO
ZÁSTUPCE, RODNÝ LIST DÍTĚTE A VYPLNĚNOU
ŽÁDOST O PŘIJETÍ S POTVRZENÝM
OČKOVÁNÍM

Žádost je možné vyzvednout v budově MŠ nebo
vytisknout na webových stránkách školy.
<https://zsamscista.cz/>

**UKLIĎME
ČESKO** 18. KVĚTNA
14:00 - 17:00
2024

UKLIĎME ČISTOU

VE SPOLUPRÁCI S OBČÍ ČISTÁ VÁS ZVEME NA NAŠI TRADIČNÍ
ÚKLIDOVOU AKCI

SRAZ: VE 14:00 NA KŘIŽOVATCE U CHLEBOUNŮ, LETOS
UKLÍZÍME PODĚL SILNICE A LIKVIDUJEME JEDNU ČERNOU
SKLÁDKU

NEZAPOMEŇTE SI VZÍT RUKAVICE A VHODNOU OBUV

OBČERSTVENÍ PRO ÚČASTNÍKY ÚKLIDU ZDARMA

PARTNERI

PRODEJ

pšenice krmná - 5 Kč/kg
ječmen krmný - 5 Kč/kg
hrách krmný - 8 Kč/kg
mák modrý - 120 Kč/kg
doprava dle dohody

Firma: ŠTĚPÁN MAIWALD, Čistá 156
mobil: 778 019 000, 733 290 508

ČISTÁ
7.6.2024

NOCKOSTELŮ

KOSTEL
SV.
MIKULÁŠE

Bližší informace a program najdete na www.nockostelu.cz.

Obec Čistá zve všechny odvážné
děti a další rodinné záměnce na
kulatý **10. ročník čistěckého
braňáku.**

Uskuteční se **v sobotu 8. 6. 2024
od 15 hod.** se startem na
foťbalovém hřišti.

Jednotlivá stanoviště pro vás
chystají jako tradičně zástupci
místních spolků, dobrovolníci a
učitelky ze ZŠ a MŠ.

Doporučené **týmy 3 – 5**
účastníků. Možné jsou také
vícegenerační rodinné týmy.

Příjemné občerstvení zajištěno.
Zasloužené **odměny** v cíli pro
všechny účastníky.

Večer plánujeme promítání
LETNÍHO KINA přímo na hřišti.

Společenská rubrika

Svá životní jubilea v měsíci lednu, únoru a březnu oslavili:

Oldřich Vašina
Mílada Pelánová
Ludmila Klatovská
František Cvrk
Jitka Masopustová
Magda Dudková
Hana Hurýchová
Jaroslava Vašinová
Josef Hurých
Hana Benešová
Eva Kašparová
Jaroslav Sedláček
Arnošt Maiwald
Milan Šedivý
Marta Sturcová
Pavel Šourek
Emilie Fuxová

Naším občanům gratulujeme a přejeme hodně zdraví a životní pohody.

Naše obec je bohatší o další občánky

Rozálii Graulíkovou
a Emu Jílkovou.

Přejeme hodně zdraví a štěstí.

Rozloučili jsme se

s panem Vladimírem Brokešem,
paní Pavlou Štanclovou Kroulíkovou
a paní Zdeňkou Královou.

Upřímnou soustrast.

OČKOVÁNÍ PSŮ

čtvrtek 9. 5. 2024

Dolní zastávka 16:00

Kulturní dům 16:30

U Chlebounů 17:00

U Pily 17:30

KONALO SE OBRAZEM

Tradiční setkání na Velikonocce u Fajmonovy lípy a vyhlídky 1. 4. 2024

Ukázka aranžování v komunitní místnosti KODUSu 6. 4. 2024

6. Taneční ples v Čisté 6. 4. 2024

V letošním roce naše obec podpořila činnost Centra J. J. Pestalozziho

“Pestalozzi” působí v Pardubickém kraji a na Vysočině, kde pomáhá lidem, kteří se ocitli v těžké životní situaci. Nejvyhledávanější jsou Krizová centra, která se nacházejí ve Svitavách, Chrudimi, Jihlavě a Žamberku.

Do Krizového centra může člověk přijít, když:

- zažívá jakoukoli nejistotu, obavu, strach či jiné nepříjemné emoce a pocity,
- ztratil někoho blízkého (rozchod, rozvod, smrt),
- má obtíže v partnerském vztahu a chce je řešit (samostatně i společně),
- druhý rodič neplatí výživné,
- u svých dětí zjistí výrazné změny v chování nebo prožívání,
- se jeho dítě setkalo se šikanou, týráním či sexuálním zneužíváním,
- zažívá psychické či fyzické násilí,
- někdo z blízkých vážně onemocněl,
- přišel o zaměstnání nebo majetek,
- řeší psychické potíže, vyhoření, deprese, úzkosti, panické ataky, nutkavé myšlenky,
- zažívá pocity ohrožení nebo myšlenky na sebevraždu,
- sebepoškozuje se,
- nezvládá splácet svoje dluhy,
- potřebuje pomoci s žádostí, návrhem, smlouvou nebo žalobou,
- prožívá jakoukoli traumatizující událost

Krizové centrum Svitavy

Adresa: Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy

Telefon: 461 321 100, 461 321 200

E-mail: kcsvi@pestalozzi.cz

Krizové centrum Chrudim

Adresa: Štěpánkova 107-108, 537 01 Chrudim

Telefon: 601 001 056, 725 838 213

E-mail: kc@pestalozzi.cz

www.pestalozzi.cz

— Centrum —
J. J. Pestalozziho

REKAPITULACE AKCÍ

24. 4. – 28. 4., středa – neděle	Humanitární sbírka textilu	kulturní dům
4. 5., sobota od 14:00	Májová křídlovka	kulturní dům
7. 5., úterý od 15:00	svoz nebezpečného odpadu	jednotlivá svozová místa
9. 5., čtvrtek od 16:00	Den matek	kulturní dům
9. 5., čtvrtek od 16:00	očkování psů	jednotlivé zastávky
15. 5., středa od 10:00	zápis dětí do MŠ	mateřská škola
18. 5., sobota od 14:00	Uklid'me Česko – Uklid'me Čistou	křižovatka u Chlebounů
4. 6., úterý od 18:00	Jednání zastupitelstva obce	zasedací místnost OÚ
7. 6., pátek od 18:00	Noc kostelů	kostel sv. Mikuláše
8. 6., sobota od 15:00	Branný den a letní kino	fotbalové hřiště

Periodický tisk územního samosprávného celku. Obecní zpravodaj vychází 1x za dva měsíce.

Evidenční číslo periodického tisku přidělené Ministerstvem kultury: MK ČR E 22139.

Vydává Obecní úřad Čistá, Čistá 376, 569 56, ☎ 461 634 903. Redakční rada: Petra Vojáčková, ☎ 724 058 142, Jana Dřínovská, ☎ 608 178 868, Mgr. Stanislav Švejcar, ☎ 732 806 804. Jazyková úprava Mgr. Jitka Skalická ☎ 736 781 400.

Příspěvky je možné zasílat elektronicky na adresu: zpravodajcista@seznam.cz nebo poštou na OÚ v Čisté či členům redakční rady.

Podepsané příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce.

Vydáno dne 17. 4. 2024. Uzávěrka příštího čísla 30. 6. 2024.